

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

Datu Orokorrak

Irakasgaia: KIROLAREN SOZIOLOGIA.

Titulazioa: KIROL-KUDEAKETAKO GRADUA.

Mota: OINARRIZKOA.

ECTS kredituak: 6 ECTS

Maila: 1.

Denbora-banaketa: 2. SEIHILEKOA.

Hizkuntza: GAZTELANIA.

Irakasle-taldea: SHEILA ROMERO

Ikasgela(k): TEORIA IKASGELAK

Irakasgaiaren aurkezpena:

Kirolaren Soziologia leku garrantzitsua da Kirol Kudeaketako Graduaren barruan, jarduera fisikoaren eta kirolaren fenomenoak egungo gizartean ulertzeko eta testuinguruan kokatzeko aukera ematen baitu. Talde-harremanak, arauen eta balioen eraikuntza, gizarte-aldaketako prozesuak eta kirol-testuinguruetan sor daitezkeen gatazkak aztertzekeo tresnak ematen ditu.

Kirolak gero eta garrantzi handiagoa duenez gizartean, kulturen eta ekonomian, irakasgai hau funtsezkoa da ikasleek kirolaren fenomenoari buruzko ikuspegi zabala eta gogoetatsua izan dezaten. Haren helburu nagusia analisi kritikorako gaitasuna sustatzea da, eta aukera ematen die ikasleei kirolak gizartean duen zeregina ulertzeko, haren dinamikak zalantzan jartzeko eta haren inplikazio sozial eta kulturalak baloratzeko. Era berean, diziplinari buruzko eztabaida garrantzitsuak sartzen ditu, eta gai horietan sakontzen jarraitzekeo beharrezkoa den autonomia intelektuala sustatzen du bere prestakuntzan eta ibilbide profesionalean zehar.

Datu espezifikoak

Irakaskuntza Gidaliburua

2026/27 ikasturtea

Prestakuntza- eta ikaskuntza-prozesuaren emaitzak (PIE)¹

EDUKIAK	GA1	Kirolaren oinarriak ezagutzea ikuspegi historikotik, sozialetik eta enpresa-ikuspegitik, bai eta aplikazio-eremu guztietan ere.
	GA10	Enpresaren ekonomiaren oinarriak ezagutzea, kirol-kudeaketan aplikatu ahal izateko
	GA11	Estatistikari buruzko oinarrizko ezagutzak eskuratzea, ondoren aplikatzeko
	GA12	Zuzenbidearen oinarriak ezagutzea eta kirol-kudeaketara hedatzea
TREBETASUNAK	T1	Eskuratutako ezagutzak proiektatzea kirol-kudeaketaren esparruko ikasketarekin lotutako hainbat egoerari
	T3	Ezagutza juridikoak eta sozioekonomikoak aplikatzea kirol-kudeaketaren azterketaren esparruan
	T7	Enpresa-kudeaketako tresnak aplikatzea kirol-kudeaketaren azterketaren eremuan
GAITASUNAK	E1	Hainbat iturritatik datorren informazioa kudeatzea eta kirol-kudeaketaren esparruan planteatutako agertokietan eskuratutako ezagutzak aplikatzea
	E2	Kirol-kudeaketaren arloan proiektuak modu autonomo eta arduratsuan kudeatzea
	E3	Pertsonen arteko harremanei lotutako konpromiso etikoa eta trebetasun pertsonalak eskuratzea, bereziki jarduera fisikoaren eta kirolaren eremuan.
	E4	Kirol-kudeaketaren azterketaren esparruan, era guztietako entzuleei, ezagutzei, ideiei, datuei eta abarri argi eta zehatz

¹ PIEren sailkapena 822/2021 Errege Dekretuan definitutakoari dagokio, eta titulua egiaztatzeko memorian definituta dago.

* Edukia zabaltzea, horretarako irakaskuntza-programazioa erabiliz. Zabaltzea tarteko puntuan egon behar da, hau da, irakaskuntza-gidako informazioa zabaltzea behar da, baina ez da iritsi behar irakaskuntza-programazioaren mugetara. Puntuz puntu aztertu beharreko gaien aurkibidea sartu behar da (garatu gabe). Gehienez hiru azpialde sar daitezke, ideia giltzarriekin/azpigaiekin Gehienez 2 orrialde izango ditu.

		komunikatzea.

Irakasgaiaren Edukia*

Kirolaren Soziologia. Oinarri sozialak eta deontologikoak

- Soziologiaren hastapenak
  - Ikuspegi soziologikoa: xedearen eta metodoaren genesia eta berezitasunak
  - Soziologiako pentsamendu-korrante nagusiak.
- Kirolaren funtzio sozialak
  - Kirolaren jatorria eta bilakaera. Kirol kontzeptuaren analisi etimologikoa.
  - Kirolerako hurbilketa egungo gizartean
- Kirolaren egungo arazoak
  - Kirola mundu globalizatuan.
  - Kirola eta desberdintasunak
- Kirol-jardueraren gizarte-egitura
  - Kirolean parte hartzeko jarraibide nagusiak.
  - Biztanleriaren kirol-ohiturak
- Komunikabideak eta kirola
  - Kirol-hizkuntza: sinboloak, errituak eta irudikapenak.
  - Kirolaren audientziak komunikabideetan
- Aisia eta kirola
  - Jokotik kirolera
  - Kirola aisialdiaren eremu gisa
- Natura-inguruneko kirol-jarduerak
  - Praktika espezifikak
  - Ingurumen-inpaktua eta inpaktu soziala
- Etika eta deontologia: araudia kirolean
  - Balioak eta kirola
  - Zinema eta literatura tresna didaktiko gisa

Irakaskuntza Gidaliburua

2026/27 ikasturtea

Irakaskuntza-metodologiak eta prestakuntza-jarduerak²

Irakasgai honetan erabilitako irakaskuntza-metodologiak honako hauek dira:

IM1	Azalpenezko metodoa.
IM2	Kasu-azterketak.
IM3	Arazoetan oinarritutako ikaskuntza.
IM4	Proiektuetan oinarritutako ikaskuntza.
IM5	Ikasketa kooperatiboa.
IM6	Tutoretzak.

Irakasgai honetan erabilitako prestakuntza-jarduerak honako hauek dira:

Prestakuntza-jarduerak	Aurreikusitako orduak	presentzialtasuna (%)
PJ1: Klase teorikoa.	35	100
PJ2: Praktika-klasea.	18	100
PJ3: Lanak egitea (banakakoak eta/edo taldekoak).	6	20
PJ3: Tutoretzak (banakakoak eta/edo taldekoak).	3	50
PJ5: Ikasketa independentea eta ikaslearen lan autonomoa.	85	0
PJ6: Ebaluazio-probak.	3	100
Guztira	150	--

Ebaluazioa: Ebaluazio-sistemak eta -irizpideak

Ebaluazio-asteak unibertsitatearen webgunean argitaratutako egutegi akademikoan zehaztuta daude; datak irakaskuntza hasi ondoren zehaztuko dira.

² Titulutik egiaztatutako memoriatik irakaskuntza-metodologiak, prestakuntza-jarduerak eta ebaluazio-sistemak atera beharko dira. (1 ECTS = ikaslearen 25 lanordu).

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

Irakasgai honetan honako ebaluazio-sistema hauek erabili dira:

Izendapena	Gutx. hazt.	Gehi. hazt.
ES1 Ikaslearen bertaratzea eta parte-hartzea ebaluatzea.	0	5
ES2 Lanen ebaluazioa.	15	50
ES3 Ebaluazio- eta/edo azterketa-probak.	50	80

Ikasleak bi ebaluazio-modalitate ditu irakasgaia gainditzeko:

- Etengabeko ebaluazioa, urtean 2 deialditan: ohikoa eta ezohikoa.
- Ebaluzio bakarra, urtean 2 deialdirekin.

Euneiz Unibertsitatean, ebaluazio jarraitua (irakasleek definitutako irakasgaiaren jardura ebaluagarrien batezbesteko haztatua) da ebaluazio nagusia, baina Euneizek ebaluazio bakarrari heltzeko aukera ematen dio ikasleari.

Ezin da aldatu ikasturtean zehar ikasleak aukeratutako ebaluazio-modalitatea (jarraitua izatetik bakarra izatera).

Ebaluazio bakarreko modalitateari heldu nahi dion ikasleak hori justifikatzen duen idazki formal bat aurkeztu beharko du irakasgaiaz arduratzen diren irakasleei eta tituluaren koordinazioari zuzenduta, modalitate hori hasi eta lehenengo bi asteetan.

Ikaslea ez bada joaten eskola presentzialetara % 80ra, ebaluazio bakarraren ezohiko deialdira igaroko da zuzenean.

Salbuespen gisa, irakasgaiaz arduratzen den irakasleak beste irizpide gehigarri batzuen bidez baloratu ahal izango du, hala nola parte hartzea, jarrera, ikaslearen jardun- eta aprobetxamendu-maila, etab., ikasleari ohiko deialdian jarraitzeko aukera, betiere haren gutxieneko bertaratzea % 70etik gorakoa bada.

Hutsegiteak irakasgaiaz arduratzen den ikasleari justifikatu behar zaizkio, astebeteko epean gehienez ere. Egiaztagiri ofiziala posta elektronikoz aurkeztu beharko zaio irakasle arduradunari.

Ikaslea SOILIK etendako zatiekin joango da ezohiko ebaluaziora.

Irakasgaiaren kalifikazio-sistemak 1125/2003 Errege Dekretuan ezarritakoari jarraitzen dio, eta lortutako emaitzak 0tik 10era bitarteko zenbakizko eskalari jarraituz kalifikatuko dira, dezimal baten adierazpenarekin.

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

- 0-4,9: Gutxiegia (GT).
- 5,0-6,9: Nahiko (NK).
- 7,0-8,9: Oso ongi (OO).
- 9,0-10: Bikain (BI).

«Ohorezko matrikula» aipamena 9.0 edo gehiagoko kalifikazioa lortu duten ikasleei eman ahal izango zaie. Kopurua ez da izango dagokion ikasturtean ikasgai batean matrikulatutako ikasleen ehuneko bost baino handiagoa, matrikulatutako ikasleen kopurua 20tik beherakoa denean izan ezik; kasu horretan, «Ohorezko Matrikula» bakarra eman ahal izango,

Ebaluazio-jarduerarik egiten ez duen ikasle matrikulatua ez-aurreztatzen (EA) joko da.

Idatzizko ebaluazio-jarduera orok (lanak, azterketak...) akats ortotipografikoak hartuko ditu kontuan azken kalifikazioan.

Plagioa debekatuta dago, bai lanetan, bai azterketetan, kalifikazioa detektatuz gero, eten egingo da. Campus birtualaren bidez entregatutako lanak Turnitin tresnak aztertuko ditu:

- Irakasleak % 20 eta % 30 arteko antzekotasun-indizea duten txostenak berrikusiko ditu, plagio-iturri posibleak aztertzeko eta justifikatuta dauden ebaluatzeko.
- Irakaslearen analisia egin ondoren, % 30etik gorako antzekotasun-indizea duen edozein lan ez da ebaluatuko.

Beharrezko baliabide materialak eta azpiegiturak

Baliabide material edota azpiegitura mota
Ikasgela teorikoa

Bibliografia eta ikasteko beste baliabide batzuk

Oinarrizko Bibliografia

- Moscoso Sánchez, D., & Sánchez García, R. (Ed.). (2023). *Sociología del deporte*. Dykinson.
- García Ferrando, M., Puig Barata, N., Lagardera Otero, F., Llopis Goig, R., Vilanova, A.

(2017) Sociología del Deporte. Alianza Editorial. Madrid.

- Dunning, E. (2003). *El fenómeno deportivo: Estudios sociológicos en torno al deporte, la violencia y la civilización*. Paidotribo.

Bibliografía Osagarria

- Cagigal, J.M. (1981). *¡Oh deporte! (Anatomía de un gigante)*. Miñón.
- Coca, S. (1993). *El hombre deportivo*. Alianza.
- Consejo Superior de Deportes. (2024). *Estrategia nacional de fomento del deporte contra el sedentarismo y la inactividad física 2025-2030*. Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes
- Consejo Superior de Deportes (2011). *Los hábitos deportivos de la población escolar en España*. Madrid. Consejo Superior de Deportes.
- Elías, N. y Dunning E. (1992). *Deporte y ocio en el proceso de civilización*. Ed. Fondo de Cultura Económica. México.
- Fernández Peña, E. (2016). *Juegos Olímpicos, televisión y redes sociales*. Barcelona. UOC.
- García Ferrando, M., Llopis, R. (2017). *La popularización del deporte en España. Encuestas de hábitos deportivos 1980-2015*. Madrid. Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Gutiérrez Sanmartín, M. (1995). *Valores sociales y deporte. La actividad física y el deporte como transmisores de valores sociales y personales*. Ed. Gymnos. Madrid.
- Hita, C., Martos, P., Romero, A. (2015). *Parques biosaludables y socialización. Estudio de casos en la ciudad de Granada*. En Makua, A., Rubio Florido, I. (ed) *El legado de la crisis: respuesta en el ámbito del ocio*. Deusto Digital. Universidad de Deusto.
- Huizinga, J. (1995). *Homo ludens*. Alianza.
- Jiménez Martín, P.J. (2008). *Manual de estrategias de intervención en actividad física, deporte y valores*. Editorial Síntesis. Madrid.
- Llopis, R. (ed). (2016). *Participación deportiva en Europa. Políticas, culturas y prácticas*. Editorial UOC. Barcelona.
- Maza Gutiérrez, G. (2011). *Deporte, actividad física e inclusión social. Una guía para la intervención social a través de las actividades deportivas*. Consejo Superior de Deportes.
- Martos Fernández, P.; (2016). *La violencia en el deporte desde una perspectiva sociológica. Especial atención al fútbol*. En: Becerril Ruiz, D., Lozano Martín, A. (Ed). Editorial Dykinson S.L. Pp. 73-89.

Irakaskuntza Gidaliburua

2026/27 ikasturtea

- Martos Fernández, P. (2018). *Aproximación a la perspectiva de género en el deporte desde la mirada de la sociología. El caso de España*. En: Venegas, M., Chacón-Gordillo, P., Fernández-Castillo, A. (Ed). Editorial Dykinson S.L. Pp. 61-79.
- Mosquera, M.J., Lera, A., y Sánchez, A. (2000). *No violencia y deporte*. Inde.
- Pujadas i Martí, X. (2010) (Koord.). *La metamorfosis del deporte. Investigaciones sociales y culturales del fenómeno deportivo contemporáneo*. Editorial UOC. Barcelona.
- Romero Reche, A., Martos Fernández, P. Hita Alonso, C (2015) *La socialización de las personas mayores en el parque biosaludable*. Revista Iberoamericana de Ciencias de la Actividad Física y el Deporte. 4(3): 21-33.

Gomendatutako Beste Ikaskuntza-baliabide Batzuk³

- CENTRO DE INVESTIGACIONES SOCIOLOGÍCAS: cis.es
- CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES: csd.gob.es
- European Association for the Sociology of Sport —EASS—: Asociación Europea de Sociología del Deporte
- INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA: ine.es/
- EUSKAL ESTATISTIKA ERAKUNDEA: eustat.eus

---

³ Ikasteko beste baliabide batzuen artean, web-orriak, softwarea, ikus-entzunezko gaia eta abar sar daitezke.